

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

“જ્યોર્તિમય” પરિસર,
સરખેજ-ગાંધીનગર હાઈવે,
છારોડી, અમદાવાદ-382 481

E-mail: feedback@baou.edu.in

Website : www.baou.edu.in

સત્રીયકાર્ય ઓગષ્ટ – 2017

સ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ

બી.એ. પ્રથમ વર્ષ

માનવ પર્યાવરણ

અભ્યાસકેન્દ્રને સોંપવાની છેલ્લી તારીખ

30/04/2018

પ્રિય વિદ્યાર્થી મિત્ર,

બી.એ.અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ મેળવવા બદલ આપને અમારા વતી ખૂબ ખૂબ અભિનંદન. આપ દૂરવર્તી શિક્ષણમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા છો જેમાં આપની ઉપર અધ્યાપકનું કોઈ અંકુશ નથી. આ પદ્ધતિમાં આપને સ્વંય અનુશાસન અપનાવવું જરૂરી છે. આપને આપના વિષયની કેડીટ અનુસાર આ વિષયમાં દૈનિક 2 કલાક સમય ફાળવવો આવશ્યક છે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું ફોર્મેટ એ આપની સત્રાંત પરીક્ષાના ફોર્મેટ પ્રમાણે જ રાખવામાં આવેલ છે, જેથી અમારી પરીક્ષાની તૈયારી અર્થે યોગ્ય સમજ માટે સ્વાધ્યાયકાર્ય ખૂબ ઉપયોગી છે. સ્વાધ્યાયકાર્યોમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપને મળેલી અભ્યાસ-સામગ્રીમાંથી સીધા જ કોપી કરવાના નથી, આપ જે વાંચન કરો છો, જે સમજો છો, તે આપની પોતાની ભાષામાં લખવાનું રહેશે.

સ્વાધ્યાયકાર્યનું પુનઃમૂલ્યાંકન થતું નથી જો કોઈ વિષયના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં ઓછા ગુણ હોય તા ફરીથી લખેલું સ્વાધ્યાયકાર્ય સ્વિકારવામાં આવશે નહીં. જેથી આપ પ્રથમ વખતે જ વ્યવસ્થિત જવાબો લખી જમા કરાવશો. જેથી સારામાં સારા ગુણ મેળવી શકશો અને ઉત્તમ પરિણામ પ્રાપ્ત કરી શકશો.

ખૂબ ખૂબ શુભકામનાઓ સહ,

સ્વાધ્યાયકાર્ય વિભાગ

અગત્યની સૂચનાઓ

- સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવવાની છેલ્લી તારીખ: **30/04/2018** છે, તો આ સમય મર્યાદામાં આપે સ્વાધ્યાયકાર્ય લખી જમા કરાવવું જરૂરી છે.
- સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની રસીદ લેવી ફરજિયાત છે. જેથી ભવિષ્યમાં સ્વાધ્યાયકાર્યને લગતી કોઈ પૂછપરછ કરવી હોય તેના ઉકેલમાં રસીદ રજૂ કરી શકાય.
- તમારા ચેક થઈ ગયેલા સ્વાધ્યાયકાર્ય તમારી સત્રાંત પરીક્ષા પહેલા જ કેન્દ્ર પર રસીદ બતાવી પરત લેવા જેથી પરીક્ષાના વાંચન અર્થે પણ તેને ઉપયોગમાં લઈ શકાય.
- બી.એ./બી.કોમ. અભ્યાસક્રમના સ્વાધ્યાયકાર્યમાં પાસ થવા માટે **11** ગુણ લાવવા જરૂરી છે, જો તેનાથી ઓછા ગુણ હોય તો તે સ્વાધ્યાયકાર્યમાં વિદ્યાર્થી નપાસ માનવામાં આવશે, અને તે સ્વાધ્યાયકાર્ય નવા સત્રનું મેળવીને ફરીથી લખવાનું રહેશે.
- સ્વાધ્યાયકાર્યના ગુણ વગર ફાઈનલ માર્કશીટ મેળવી શકાશે નહીં.
- લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્ય જમા કરાવતી વખતે તેની સાથે સ્વાધ્યાયકાર્યનું પ્રશ્નપત્ર ફરજિયાત જોડવું.
- આ પછીનું પેજ વિદ્યાર્થીએ પ્રિન્ટ કાઢી તેમાં માંગેલ માહિતી ભરી લખેલા સ્વાધ્યાયકાર્યના પ્રથમ પેજ ઉપર લગાવવું.

ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમનું નામ : એફ.વાય.બી.એ.

પાઠ્યક્રમનું નામ : માનવ પર્યાવરણ

નોંધણીનંબર : _____

અભ્યાસકેન્દ્રનું નામ : _____

નામ : _____

અભ્યાસકેન્દ્ર કોડ નં. : _____

સરનામું : _____

_____

_____

મોબાઇલ નંબર : _____

ઈ-મેઇલ : _____

વિદ્યાર્થીની સહી : _____

તારીખ : _____

ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

અમદાવાદ

અભ્યાસક્રમ : બી.એ. પ્રથમ વર્ષ

પાઠ્યક્રમ : માનવ પર્યાવરણ

સત્રીયકાર્ય ઓગસ્ટ-2017

કુલ ગુણ-30

ઉત્તીર્ણ થવાનું ધોરણ: 11ગુણ

વિભાગ-ક નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ 800 શબ્દોમાં આપો. (8X1=8)

(1) નિવસનતંત્ર એટલે શું? સ્પષ્ટ કરી નિવસનતંત્રોના પ્રકારો વિશે ચર્ચા કરો.

વિભાગ-ખ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ 400 શબ્દોમાં આપો. (4X2=8)

(1) ભૂમિ અવક્રમણના કારણો અને અસરો વિશે ચર્ચા કરો.

(2) વિકિરણની સ્વાસ્થ્ય પર પડતી અસરો વિશે ચર્ચા કરો.

વિભાગ-ગ નોંધ લખો. (3X3=9)

(1) પ્રોજેક્ટ ટાઈગર

(2) હવા ગુણવત્તાના ધારા ધોરણ અને માપન

(3) ભૂમિગત જળ-પ્રદુષણ

વિભાગ-ઘ (a) ખાલી જગ્યા પૂરો. (0.5X10=5)

(1) $6CO_2 + 6H_2O \leftarrow$ ધસન _____ + $6O_2$.

(2) અંતરીક્ષી કિરણોથી ઉત્સર્જિત વિકિરણ પ્રતિવર્ષ _____ મીલીરમ હોય છે.

(3) સાઈનાઈડની અસર તીવ્ર હોય છે કારણ કે તે _____ માં પહોંચી જાય છે.

(4) ભારતમાં વન્ય પ્રાણીજીવન સંરક્ષણ કાયદો _____ વર્ષમાં પસાર કરવામાં આવ્યો.

(5) જીઓ થર્મલ ઉર્જા એ _____ પ્રકારની ઉર્જા છે.

(b) ખરા ખોટાની નિશાની કરો.

- (1) ભૂ-ચુંબકત્વ એક સજીવ પરિબલ છે.
- (2) હવા પોતાની કુદરતી અવસ્થામાં શુદ્ધ હોય છે.
- (3) મોટા ભાગના દેશોમાં અવશિષ્ટોને વ્યાપક સુચીના આધારે વર્ગીકૃત કરવામાં આવે છે.
- (4) મેટાએસિસ કેન્સરની આગળ વધેલી અવસ્થા છે.
- (5) નગરના કચરામાંથી ગોબર ગેસ બનાવી શકાય નહિ.